

Ἡ φιλανθρωπία τῆς Παναγίας Θεοτόκου

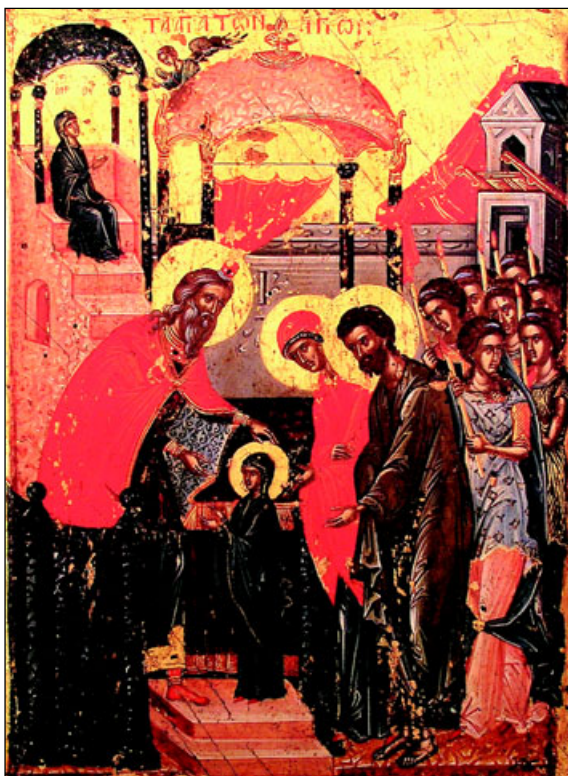
«Πολλὰ ἰσχύει δέσεις Μητρὸς
πρὸς εὐμένειαν Δεσπότου»

α. «Ἡμεῖς ὅλοι καυχώμεθα νὰ ὀνομαζώμεθα τέκνα Της»

Δεῦτε πάντες οἱ εὐσεβεῖς θεοτοκόφιλοι!... Καὶ πάλι, ἅς πανηγυρίσουμε ἐνθέως... Ἄς ανάψουμε τὶς λαμπάδες τῆς ἐν Χριστῷ σωφροσύνης· ἅς θυμιάσουμε μὲ τὸ εὐωδιαστὸ λιβάνι τῆς θεϊκῆς ἀγάπης· ἅς ὑψώσουμε τὶς διάνοιές μας μὲ οὐράνιους λογισμούς· ἅς εἰρνεύσουμε τὶς καρδιές μας μὲ τὴν χάρι τῆς Θεομήτορος, ἀποδίδοντες τὰ ἴσα μὲ δικαιοσύνη στὰ τρία μέρη τῆς ψυχῆς μας.

Καὶ ἔτσι, ὅλοι φῶς καὶ εὐωδία καὶ νηφαλιότητα, ἅς προῦπαντήσουμε τὴν Θεοτόκο, «ἐν τῷ Ναῷ Κυρίου, λαμπρῶς προσερχομένην»¹, γιὰ νὰ ἐτοιμασθῆ καὶ νὰ εὐπρεπισθῆ θεοπρεπῶς καὶ νὰ γίνῃ «Σκηνὴ Ἐπουράνιος»².

Στὴν θεομτορική αὐτὴ Πανήγυρι ἅς συνεισφέρῃ ὁ καθ' ἕνας «κατὰ τὸ δοθὲν αὐτῷ χάρισμα, ἐπάξιον δῶρον»³, διότι σήμερα καὶ πάλι ἐορτάζει ἡ Θεοτόκος Μαρία, «τὸ κοινὸν ἀπάντων τῶν Χριστιανῶν καταφύγιον»⁴, «τὸ μέγα καὶ σεβάσιμον ὄντως καὶ πρᾶγμα καὶ ὄνομα», τὸ Δαβιδικὸ βλαστάρι, «ἐξ ἧς ὁ τοῦ Θεοῦ Παῖς, ὁ ὑπερκόσμιος, ὁ προκόσμιος, συναῖδιος τῷ γεννήσαντι, σαρκικῶς ἐξεβλάστησε»⁵.

Καὶ πῶς ἄρα γε εἶναι δυνατὸν νὰ ἀμελήσουν τὰ τέκνα Της καὶ νὰ ραθυμήσουν τώρα ποὺ Αὐτὴ συνεισάγει τὸ Φῶς τῆς Χάριτος; τώρα ποὺ ἡ σκιά τῶν νομικῶν συμβόλων ὑποχωρεῖ; καὶ ἐνῶ σύντομα θὰ ἀνατεῖλῃ ὁ Ἥλιος τῆς Δικαιοσύνης Χριστός;

Ἡ Ἄχραντος Μητέρα τοῦ Θεοῦ εἶναι ἄξιον καὶ δίκαιον νὰ μακαρίζεται καὶ νὰ μεγαλύνεται συνεχῶς, διότι Ἐκείνη πρώτη ἐμεγάλυνε τὸν Κύριό μας «πρῶτον, μὲ νοήματα μεγάλα καὶ ὑψηλὰ καὶ ἄξια τῆς τοῦ Θεοῦ μεγαλειότητος»· «δεύτερον, μὲ λόγια μεγάλα, μὲ λόγια ὑψηλά, καὶ μὲ λόγια τῆ θείᾳ Μεγαλειότητι πρέποντα»· καὶ «τρίτον, μὲ ἔργα μεγάλα, μὲ ἔργα ὑψηλά, καὶ μὲ ἔργα τῆς θείας Μεγαλειότητος ἄξια»⁶.

Εἰσάγεται λοιπὸν ἡ Ὑπερευλογημένη στὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων, γιὰ νὰ γίνῃ ἱερὸς Ναὸς καὶ ἄμωμο Θυσιαστήριον, ὅπου Αὐτὸς ὁ πρῶτος καὶ μόνος Ἀρχιερεὺς καὶ Βασιλεὺς, «οἰκονομικῶς τὴν καθ' ἡμᾶς ἱερουργήσας πρὸς τὸν ἑαυτοῦ Πατέρα καταλλαγὴν, ὅλην τὴν οὐσίαν ὑπερουσίως, καὶ κατ' οὐσίαν ἐκ τῆς ἀνθρώπου οὐσίας ἀνέλαβεν»⁷.

Ἐκεῖ, στὰ ἱερὰ ἄδυτα τοῦ Ναοῦ, ὅπως ὑψηγόρως καὶ μεγαλυγόρως θεολογοῦν οἱ Ἅγιοι Πατέρες, ἡ Μητροπάρθενος Δέσποινα ἐζήτησε τὸ «Θεῶ συντυγχάνειν»⁸ διὰ μέσου τῆς Ἰερᾶς Ἡσυχίας, ἡ ὁποία εἶναι ἐπίβασις τῆς Θεωρίας ἢ Θεοπτίας· ἐκεῖ ἐβίωσε τὴν ἡσυχαστικὴ μέθοδο, δηλαδὴ ἀκολούθησε τὴν «καινὴν καὶ ἀπόρρητον ὁδὸν εἰς οὐρανοῦς», τὴν «νοτιὴν σιγὴν»⁸, διότι «εἰς ἄλλο δὲν ἐκαταγίνετο καὶ ἐσχόλαζε, πάρεξ εἰς τὴν θεωρίαν, ἢ μᾶλλον εἰπεῖν, θεοπτίαν τοῦ Θεοῦ»⁶.

Ἡ Πάναγνος Μαριάμ, ἐρμηνεύουν οἱ Ἅγιοι, κατὰ τὸ διάστημα ἐκεῖνο τῶν δώδεκα χρόνων, «ἐπενόησε μίαν πρᾶξιν νοερὰν», διότι «διὰ μέσου τῆς τοῦ νοὸς εἰς ἑαυτὸν ἐπιστροφῆς καὶ προσοχῆς καὶ θείας καὶ παντοτεινῆς προσευχῆς, ἐνωθεῖσα ὅλη δι' ὅλου μὲ τὸν ἑαυτὸν Της, ὑψώθη ἐπάνω ἀπὸ κάθε εἶδος καὶ σχῆμα· καὶ ἔτσι κατεσκεύασε μίαν καινούργιαν στράταν εἰς τοὺς οὐρανοῦς, δηλαδὴ τὴν «νοτιὴν σιωπὴν»· εἰς ταύτην γὰρ προσκολλήσασα τὸν νοῦν Της, ἀναβαίνει ἐπάνω ἀπὸ ὅλα τὰ κτίσματα καὶ βλέπει δόξαν Θεοῦ τελειότεραν ἀπὸ τὸν Μωϋσῆν· καὶ ὁρᾷ θείαν Χάριν, ἥτις δὲν καταλαμβάνεται τελείως ἀπὸ τὴν αἴσθησιν, ἀλλὰ εἶναι ἓνα ἱερὸν καὶ χαριέστατον θέαμα μοναχῶν τῶν καθαρῶν ψυχῶν καὶ Ἀγγέλων. Ταύτην δὲ τὴν νοερὰν πρᾶξιν καὶ θεωρίαν ἡ Θεοτόκος ἐφεῦρεν ἀπὸ λόγου Της καὶ εἰργάσθη καὶ εἰς τοὺς μετὰ ταῦτα παρέδωκεν», γενομένη τῆς «Νοερᾶς Προσευχῆς Διδάσκαλος»⁹.

Μεγαλύνοντες λοιπὸν τὴν Κυρίαν ἡμῶν Θεοτόκον, ἃς δεώμεθα Αὐτῆς ἀδιαλείπτως καὶ ἃς θυμίζουμε εἰς Αὐτήν, ὅτι «ὅλοι ἡμεῖς οἱ Χριστιανοὶ κυρίως αὐτὴν μόνην ἔχομεν Μητέρα ἐν Οὐρανοῖς καὶ ἡμεῖς ὅλοι καυχώμεθα νὰ ὀνομαζώμεθα τέκνα Της» καὶ ὅτι «χωρὶς τὴν μεσσιτεῖαν Αὐτῆς, κανένας,

οὔτε Ἄγγελος, οὔτε ἄνθρωπος, δύναται νὰ πλησιάσῃ εἰς τὸν Θεόν, ἐπειδὴ καὶ αὐτὴ μοναχὴ εὐρίσκεται μεθόριον ἀναμεταξὺ τῆς ἀκτίστου καὶ κτιστῆς φύσεως» καὶ τέλος, ὅτι «δὲν εἶναι τινὰς ὅπου νὰ τὴν ἐπεκαλέσθῃ μὲ πίστιν καὶ νὰ μὴ τοῦ ὑπήκουσε μὲ εὐσπλαγχνίαν»¹⁰.

Ἡ ἀκόλουθη ἰδιαιτέρα ἐντυπωσιακὴ διήγησις τὴν ἀλήθεια αὐτὴ τονίζει καὶ μᾶς ἐνισχύει νὰ καταφεύγουμε μὲ πίστι καὶ ἐλπίδα στὴν φιλανθρωπία τῆς Παναγίας Θεοτόκου.

* * *

β. «Δέσποινά μου, εἶδον αὐτὸν ἐν κακοῖς...»

Ὁ μακάριος Ἀββᾶς Παῦλος ὁ ἀπλοῦς διηγήθηκε τὸ ἐξῆς γεγονός.

Εἶχα ἓναν μαθητὴ, ὁ ὁποῖος χωρὶς ἐγὼ νὰ τὸ γνωρίζω ἔπεφτε σὲ διάφορες ἁμαρτίες. Συνέβη λοιπὸν καὶ αὐτὸς ἀπέθανε. Καὶ προσευχήθηκα στὸν Θεὸ ἐκτενωῶς, παρεκάλεσα καὶ τὴν Ἁγίαν Θεοτόκο, νὰ μοῦ φανερωθῇ μὲ ποιούς εὐρίσκεται ἡ ψυχὴ του μετὰ τὴν ἔξοδο ἀπὸ τὸ σῶμα.

Πέρασα ἀρκετὲς ἡμέρες στὴν προσευχὴ καὶ τότε ἦλθα σὲ ἔκστασι. Καὶ βλέπω τὸν μαθητὴ μου νὰ βαστάζεται ἀπὸ δύο ἀγνώστους καὶ νὰ μὴν ἔχῃ καμμιά ἐνέργεια οὔτε ψυχικὴ οὔτε σωματικὴ, οὔτε ὠμιλοῦσε καθόλου, ἀλλὰ ἦταν ὡσὰν ἀπολιθωμένος. Ἐγὼ ἤμουν σὲ μεγάλη ἀγωνία... Τότε, σὰν νὰ μοῦ ἦλθε θεϊκὴ ἔμπνευσι, θυμήθηκα αὐτὸ πού εἶπε ὁ Κύριος: «Τὸν μὴ ἐνδεδυμένον ἔνδυμα γάμου, δῆσαντες αὐτοῦ χεῖρας καὶ πόδας, ἐμβάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων»...

Ὅταν συνῆλθα ἀπὸ τὴν ἔκστασι, ἄρχισα νὰ λυποῦμαι ὑπερβολικὰ καὶ νὰ ἀδημονῶ. Ἐκανα ἐλεημοσύνες τὸ κατὰ δύναμιν ὑπὲρ τῆς ψυχῆς του καὶ Θεῖες Λειτουργίες. Παρακαλοῦσα τὴν Ἁγίαν Θεοτόκο νὰ ἐλεθῇ αὐτός. Παρακαλοῦσα ἐπίσης ὑπὲρ αὐτοῦ τὸν φιλόανθρωπο Θεό. Καὶ ἄρχισα νὰ κοπιᾶζω στὴν ἄσκησι καὶ νὰ ξηροφαγῶ, ἐνῶ εἶχα φθάσει σὲ τόσο βαθὺ γῆρας.

Μετὰ λοιπὸν ἀπὸ ὀλίγες ἡμέρες, βλέπω τὴν Παναγία Θεοτόκο, ἡ ὁποία μοῦ εἶπε: «Γιατί λυπεῖσαι καὶ ἀδημονεῖς, παππούλη!». Ἐγὼ ἀπάντησα: «Γιὰ τὸν ἀδελφόν, Δέσποινά μου, διότι τὸν εἶδα σὲ κακὴ κατάστασι...». Αὐτὴ ἀπεκρίθη καὶ εἶπε: «Ἐσὺ δὲν ἤσουν πού παρεκάλεσες, ἐπειδὴ ἤθελες νὰ τὸν ἰδῆς; Νὰ λοιπόν, πληροφορηθήκηκες...». Καὶ ἐγὼ εἶπα: «Ναί, σὲ ἰκετεύω, ἐγὼ παρεκάλεσα, ἀλλὰ δὲν ἤθελα νὰ τὸν ἰδῶ στὴν κατάστασι αὐτή. Διότι σὲ τί μοῦ χρησιμεύει νὰ τὸν ἰδῶ καὶ νὰ κλαίω καὶ νὰ πονῶ;...». Καὶ μοῦ λέγει ἡ Ἁγία Θεοτόκος: «Πήγαινε... Γιὰ τὴν ταπείνωσι καὶ τὸν μόχθο καὶ τὴν ἀγάπη σου, ἐγὼ θὰ σοῦ τὸν δεῖξω ἔτσι, ὥστε νὰ μὴν λυπῆσαι...».

Τὴν ἄλλη ἡμέρα εἶδα (σὲ ἕκτασι) πάλι τὸν ἀδελφὸ νὰ ἔρχεται πρὸς ἐμένα περιχαρῆς, νὰ προχωρῆ μόνος του, νὰ γελᾷ... Καὶ μοῦ λέγει: «Οἱ πρεσβεῖες σου, πάτερ, ἔκαμψαν τὴν Παναγία Θεοτόκο, διότι σὲ ἀγαπᾷ υπερβολικά... Καὶ παρεκάλεσε τὸν Σωτῆρα νὰ λυθῶ ἀπὸ τὰ δεσμά, διότι ἤμουν περισφιγμένος μὲ τὰ σχοινιά τῶν ἁμαρτιῶν μου...».

Ὅταν ὁ ἀδελφὸς εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια, ἐγὼ γέμισα ἀπὸ χαρὰ. Καὶ ἀμέσως εἶδα τὴν Παναγία Θεοτόκο καὶ μοῦ λέγει: «Ἔλαβες πληροφορία, Γέροντα, ἔστω καὶ τώρα;...». Ἐγὼ ἀποκρίθηκα: «Ναί, Δέσποινά μου, καὶ χάρηκα πάρα πολὺ, διότι εἶδα αὐτὸν νὰ εἶναι σὲ ἄνεσι...». Ἐκείνη μοῦ ἀπάντησε: «Πήγαινε λοιπὸν καὶ νὰ θυμᾶσαι πάντοτε τὸν ἀδελφὸ μὲ προσευχές, μὲ ἐλεημοσύνες καὶ μὲ Θεῖες Λειτουργίες... Διότι βοηθαίει υπερβολικά τοὺς κοιμηθέντας ἢ ἐλεημοσύνη καὶ ἡ Λειτουργία»¹¹.

---

1. Μεγαλυνάριον, 20 Νοεμβρίου.

2. Κοντάκιον Εἰσοδίων Θεοτόκου.

3. Ἁγίου Ἀνδρέου Κρήτης, PG τ. 97, σιλ. 817D.

4. Αὐτόθι, σιλ. 880C.

5. Αὐτόθι, σιλ. 832B.

6. Ὁσίου Νικοδήμου Ἀγιορείτου, Κῆπος Χαρίτων, σελ. 195α, 196α, ἐκδόσεις Β. Ρηγοπούλου, Θεσσαλονίκη 1979.

7. Ἁγίου Ἀνδρέου Κρήτης, ἔνθ' ἄνωτ., σιλ. 876A.

8. Ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ, ΕΠΕ τ. 11, Ὁμιλία ΝΓ', §§ 51 καὶ 59, Θεσσαλονίκη 1986.

9. Ὁσίου Νικοδήμου Ἀγιορείτου, ἔνθ' ἄνωτ., σελ. 195β-196α καὶ σελ. 215β.

10. Ὁσίου Νικοδήμου Ἀγιορείτου, Ἀόρατος Πόλεμος, σελ. 176, Μέρος Α', § ΜΘ', ἐκδόσεις «ΦΩΣ», Ἀθῆναι 1977.

11. Τὸ Μέγα Γεροντικὸν - Θεματικὴ Συλλογὴ, τ. Δ', σελ. 348-351, Κεφάλαιον ΙΗ', § 32, νεοελλην. ἀπόδ. ἡμετ., ἐκδοσις Ἱεροῦ Ἰουστίνου τοῦ Πρωτομάρτυρος καὶ Ἁγίου Θεοδώρου τοῦ Ἁγιορείτου, Πανόραμα Θεσσαλονίκης, 1999.